

Krönika över Ullas liv som ung

(Uppläst av Carl Johan vid minnesstund på Svalnäs efter begravning i Djursholms kapell den 27 april 2015)

>Ulla var min yngsta syster, man jag kan knappast kalla henne för lillasyster, hon var 7,5 år äldre än jag. Det gör att vi har gått skilda vägar redan som barn och det jag har att säga är bara sådant som jag uppfattat eller upplevt.

>Hon växte upp i en tjänstebostad på andra våningen i ett skolhus på landet i Norduppland. Pappa var lärare där och i huset bodde även en småskollärarinna med sin familj.

>Pappa var överlärare (rektor) i socknen, farfar drev diversehandel i samma socken och farfarsfar hade varit var bonde, kommunalordförande, nämndeman och kyrkvård i samma socken.

>Mamma kom från Gävle. Morfar var kakelugnsmakare, i generationen före var man skraddare och lokförare, det senare ett ganska modernt yrke för en man född i början av 1800-talet.

>Man kan knappast berätta om Ulla utan att samtidigt nämna Britta, min äldsta syster, 1,5 år äldre än Ulla. De var tillräckligt lika i ålder för att kunna leka tillsammans.

>Alla byar hade inte skola utan flera byar samsades om en skola. För vår skolas del betydde det att skolhuset kom att läggas strategiskt mellan två byar, ensamt ute på ett gärde med 1 km till närmaste by. Inga barn fanns i närheten att leka med utom lärarinnans som faktiskt också hade en dotter, något yngre.

>Ulla och Britta fick leka med skolbarnen på rasterna när de tröttnat på varandra. Efter några år följde de med in i skolsalarna och deltog med lärarnas goda minne i undervisningen. När det sedan blev dags för dem att själva börja skolan hade de så bra kunskaper att de fick hoppa över en klass.

>Efter fyra år i den skolform vi hade kunde man pröva in till realskola. Det gjorde Britta och Ulla i tur och ordning och blev alltså elever i Högre Allmänna Läroverket i Gävle där ju mormor och morfar kunde ta hand om dem.

>I Gävle tog de båda studenten i början på 1940-talet (Ulla 17 maj 1943). Att Ulla hoppat över ett år i folkskolan och var född sent på året fick till följd att hon blev en av de yngsta studenter (kanske den yngsta) som tagit studentexamen i Gävle.

>Ulla hade dessutom de bästa resultaten i familjen och enligt vad som sagts var hon nominerad till det genipris som årligen delades ut till den bäste eleven efter studenten. Priset gick dock till en pojke, faktiskt den som Ulla för tillfället sällskapade med. Det sades att någon lärare avsiktligt sänkt Ullas betyg i något ämne för att lösa ett konkurrensproblem. Man kunde kanske inte låta sonen till en känd Gävlefamilj bli överträffad av en flicka från en landssocken. Mamma blev mycket förbittrad över detta.

>Pojken som fick priset hörde till en familj som hade en släktgård i vår socken. När Ulla blev bjuden dit på lunch en gång fick jag följa med som förkläde. Det var en cykeltur på ett par mil fram och tillbaka.

>Efter studenten sökte sig Britta till luftbevakningstjänst som Lotta. Kriget pågick i Europa. Det var ett enkelt sätt att komma gratis till olika delar av landet. Hon fick med sig Ulla till tjänstgöring några augustiveckor till en by i vår socken. Det innebar att stå några timmar per pass i ett trätorn och observera och rapportera flygrörelser över det område man kunde överblicka, passen var fördelade dygnet runt. Intill förläggningen och tornet gick en å där det fiskades kräftor. Det är möjligt att de fiskande pojkarna skojade med vakthavande flicka i tornet under natten, och när Ulla gick på sitt nattpass valde hon att stänga luckan över trappan och ställa sig på den under passet. Jag tror att Ulla var litet mörkrädd men framför allt ville hon nog inte bli utsatt för närmanden under tjänstgöringen.

>Våra föräldrar var förutseende när det gällde vår utbildning. När Britta skulle börja läsa vid Uppsala universitet köptes en 2-rumslägenhet där vi skulle ha skolhushåll. Till den flyttade även Ulla året efter och efter ytterligare ett år kom jag dit efter att ha klarat inträdesprovet till Uppsala Högre Allmänna Läroverk. Där bodde vi tillsammans alla tre och mamma skickade matpaket med bussen på fredagarna som stöd i mathållningen som sköts av systarna när inte mjölkbaren vid Fyristorg uppsöktes.

>Somrarna tillbringade vi alla sedan 1920-talet i Sunnanäng i Leksand där familjen först hyrde men senare byggde sig ett hus på en köpt tomt.

>Höstar och vårar före och efter skoltider bodde vi i skolan i norduppland. Där fanns dansbanor i olika byar dit ungdomen drogs på den tiden. Britta och Ulla gillade att dansa och det fanns många trevliga pojkar att bli uppjuden av.

>Vid ett sådant tillfälle träffade Ulla en pojke som hon fattade särskilt tycke för. Han var bondson från bygden och tydligen en s.k. begåvningsreserv (som man sade på den tiden om ungdomar som inte haft möjlighet att gå vidare med sina studier).

>Han kom och bodde hos oss några dar en sommar i Sunnanäng också. Han imponerade med sin hantering av lien på gubben Khans som brukade komma och slå vår linda runt flaggstången. Ulla engagerade sig i hans liv och utbildning och det var ganska tydligt att de tänkte sig ett liv ihop.

>Även i detta sammanhang fick jag agera förkläde. Hon blev en gång erbjuden att en tidig morgon åka med en fiskebåt ut på havet i norduppland för att ta upp skötar (dvs stora fiskenät för strömming). Det var fiskare i pojkvännens bekantskapskrets som stod för inbjudan och även vår familj kände till fiskaren.

>I Uppsala deltog både Britta och Ulla i nationalslivet med stor lust. De tillhörde (liksom jag) Gästrike-Hälsinge nation. Ulla var en snygg, blond, intelligent och glädlynt tjej med ett pärlande skratt som säkert lockade många pojkar att närma sig henne, men hon var ganska pryd till läggningen och släppte ingen in på sig.

>Ulla gick med i SHS (Studenternas helnykterhetsförening) eftersom hon avskydde berusade studenter. Hon var redan under gymnasietiden med i SSUH (Sveriges Studerande Ungdoms Helnykterhetsförbund).

>Båda var med i nationskören som hade regelbundna repetitioner och uppträdde på nationens fester.

>Britta och Ulla hade syjuntor med sina vänner i vår lägenhet och jag fick vara med om jag ville och stoppa mina strumpor.

>De träffade även pojkar och tack vare mina systrar fick jag hjälp av en av dem med reguladetri som jag hade svårt att förstå.

>Ulla förmådde en annan pojke att stuva in vår köpta ved i vår vedbod. Veden skulle användas i våra kakelugnar under vintern eftersom centralvärme inte var installerad än.

>Ulla var med i folkdanslaget Philochoros och där träffade hon bl.a. en pojke som hon sammanförde med Britta, vilket medförde att Britta gifte sig med Otto några år senare.

>Ulla fick ett stipendium för studier i Helsingfors hösten 1946 (strax efter krigsslutet) dit hon reste med ångbåt (en ganska gungig resa med SS Vellamo har jag förstått).

>Britta blev klar först med sina fil.mag-studier och Ulla kom hack i häl med sin jur. kand. (1948). Hon praktiserade först i en socialvårdskommitté i Stockholm två månader 1948.

>Sedan fick hon en notarietjänst vid domsagan i Leksand i 2½ år. Där fick hon hyra ett av de notarierum som fanns i tingshuset.

>Omtänksam som Ulla var bjöd hon mig dit en vinter när jag hade lov från gymnasiet. Jag förstod då att pojkvännen hade varit där också och hälsat på men att det hade skurit sig på något sätt. Ulla hade lämnat sin dagbok kvar öppen på rummet när jag var ensam där och med några korta ögonkast kunde jag förstå sammanhanget. Det hade nämligen kommit en ny notarie dit som kom Ulla att inse att hon borde tänka om när det gällde val av livskamrat. Det var Carl-Axel som hade kommit in i hennes liv. De gifte sig i Uppsala 1951 och flyttade in i ett härbre nära brandstationen i Leksand.

>Sedan hon slutat sin tingsmeritering i Leksand tjänstgjorde hon hos Landsfogden (länspolischefen) i Falun i väntan på att Carl Axel skulle bli klar med sin tingsmeritering och att Mikael skulle komma till världen, vilket skedde i Leksand.

>De flyttade under åren till Mora och vidare till Norrköping (där Patrik föddes), till Karlstad (där de skaffade långhåriga taxen Corinne) och till Djursholm (där Ulrika föddes).

>Ulla hade flera seriösa egenskaper. Hon var plikttrogen, rakryggad och vänfast (Birgitta Adde, Hilda Voners, Siv Bengtson). Hon hade integritet och en stark moraluppfattning. Hon började ganska tidigt inrikta sitt liv i en religiös riktning, kanske under påverkan av religionspsykologen Hjalmar Sundén som varit hennes religionslärare under gymnasietiden och som hon ofta talade om. Hon blev sedermera en beundrare av Margit Sahlin och hon deltog sedan aktivt i hennes kurser och seminarier.

>Ulla och Carl-Axel var mycket gästfria. Mina föräldrar och jag besökte dem (såvitt jag minns) i Mora, Norrköping (båda advokater) och Karlstad (CA bankjurist) och sedan även Anita kom in i bilden har vi ofta varit gäster även på Gripvägen i Djursholm (CA först på en advokatbyrå, sedan direktör på Texaco, Ulla på Allmänna advokatbyrån och polishögskolan).

>Ulla hade varit värd ett bättre slut på sitt liv än att drabbas av demens.

Ur Gösta Timons matrikel för Gästrike-Hälsinge nation 1811-1961:

Stolt, f. Hjalme, Ulla Margareta, f. i Hållnäs, Upps. l. 19.12.1925. Föräldrar: distr.överlär. Johan Werner Hjalme o. Ebba Laurentia Sörling. Stud.ex. vid H.allm.lärov. i Gävle 17.5.1943. Inskr. i nat. 24.9.1943. Inskr. vid Helsingfors univ. ht 1946. JK 29.5.1948. Bitr. hos Socialvårdskommitténs sekretariat 1.7 - 21.8 1948. Notarie vid Nedansiljans domsaga 1948-1950. Assistens hos landsfogden i Kopparbergs län 27.11.1950 - 26.2.1951. därunder av Riksåklagaren förordn. som landsfogdeassistent i länet 15.1 - 17.2.1951. Bitr. jurist å Åke Aulins advokatbyrå i Mora 1.3 - 31.5.1951 och 1.2.1953 - 13.3.1954, å Oskar Jenriks advokatbyrå i Norrköping 22.4.1954 - 31.5.1959. Advokat 1958. Egen advokatrörelse i Karlstad sedan 1960.

Gift i Uppsala 5.5.1951 med förbundsjuristen Carl Axel Stolt, f. i Säffle, By, Värml.l. 27.7.1924. Barn: Carl Werner Mikael, f. i Leksand, Kopp.l. 21.1.1952, Carl Werner Patrik, f. i Norrköping (Borg) 11.2.1956. (Ulrika inte född vid matrikelns utgivning).